

דבֿיסרן פ. פיק

ציי־המלחמה של העולם

מרביתו של צי־ארה"ב היא מבציר מלחה"ע ה־2, ורק מספר מועט יחסית של אניות חדשות מנויות ב"ג'ינס". לפי שמחלקת־הצי כנראה לא החליטה עדין מהו טיפוס יחידת־הצי הרצוי — ספינת פני־הים או תת־מימית — לנוכח מלחמה־אטומית אפשרית לעתיד לבוא. מכל־מקום נמשכת והולכת

ההוצאה השנתית של "האניות־הלוחמות לג'ין" היא מאורע ראוי למדי לתשומת־לבה המוצדקת של העתונות העולמית אפילו בזמנים כתיקונם. ואילו לאור המתיחות הקיימת ביחסים הבינלאומיים, יש בתוכן המהדורה האחרונה של ג'ינס, שראתה אור לא מכבר, עוד יתר ענין מאשר כרגיל.

משיעין הקורא ב"אניות הלוחמות" תתרכז בהכרח תשומת לבו במדורים המוקדשים ל"גבורים הראשיים" שעל זירת־העולם של ימינו, — מעצמות המערב וברית־המועצות. העמודים המוקדשים לארצות־הברית מספקים הוכחה מובהקת ליתרונה הצי המכריע של מדינה זו, שעה ששאר מדינות־העולם — לרבות הקהיליה הבריטית — מפגרת־הרחק מאחוריה. יש להן לארצות־הברית בשירות־פעיל, או במילואים, לא פחות מ־28 נושאות־מטוסים כבדות, 75 "נושאות־קלות", 17 "נושאות־ליווי", 17 אניות מערכה או סיירות־מערכה, 25 סיירות־כבדות, 44 קלות, 596 צוללות, — מבלי לכלול כלל מספר גדול ביותר של ספינות־עזר אשר נועדו במיוחד לכך — שכוחות צי־המלחמה האמריקאים יוכלו לספק את צרכי עצמם. ולא יהיו תלויים עד־כמה שאפשר, בבסיסי־יבשה.

בהתאם לנסיבות השוררות בעולם ולמלחמה בקוריאה — מוחזרים עתה מניגים מרובים של כלי שיט לשירות פעיל. וכן — יותקנו מחדש יחידות לאי־ספור וישווה להן, כנראה, אופי חדש.

* "האניות הלוחמות לג'ין" 1950, בעריכת ריימונד וב. בלקמן. הוצ' סימפסון־לאר־מרטון ושות' בע"מ. לונדון. 506 עמ' ותמונות לרוב. מחירו 3.150 ל"ש.

ספינת סויר טורפדית חדשה של צי־ארה"ב — PT - 810 עשויה כולה אלומיניום. — צות־הספינה בעמדות־הקרב

בניה־ניסויית בכמות גדולה מאד בעיקר בסוג הצוללות, הכולל עתה יחידות המיועדות לתובלת דלת מטען ואנשים; לתפקידי־מיוקף־ראדאר, לציד צוללות ולשיגורם של קליעים־מונחים. כן עומ להסתיים, אפשר ב־1952, בניה של צוללת המונעת בכוח־אטומי.

אכן, יש להן כבר לאה"ב הרבה צוללות־מהיר

בעלות „מנגנון-נשימה“ מטיפוס „חוטמי“. כמוֹכֵן כלי־שיט לאי־ספור מטיפוס „משחיתות“ מצוידים במצופי קול וכן בתחבולות נגד־צוללות מהאחרונות מסוג ה„קיפור“.

הגנה נגד־מטוסית הובאה לכלל רמה גבוהה מאד של שלמות ע״י הכנסת טיפוס חדש של אניה — אנית־משחית — או ספינת־הליווי, שבתפקיד „מוקף־רדארי“, שתשמש כעמדת־תשמוע קדומנית לצי ה„נושאות“, בנות 45 000 טון, כמתכונתה של „מידווי“ הנושאת עתה 180 כלי־יריה נ.מ. גדולים קטנים — לרוב מכוני רדאר — כדי לגונן בעזרתם על תקר המטוסים שלה בן 137 מפציצים ומטוסי־קרב. אניות המערכה נושאות עד 150 כלי־יריה נ.מ. ככלות־הכל, הרי מוצדק משום כך להעריך את ציין של אה״ב כנכון לקראת מרבית האפשרויות־הצפויות.

לעומת זאת, מספק המדור הבריטי בגיגט עדות מדכאה לשקיעתו של הצי־המלכותי כמכשיר ציי רב־ערך. מנויות 19 נושאות־מטוסים, מהן 5 שבנינן מושלם והולך ס״ס — אחר שהושקו עוד לפני שנים אחדות. רק 5 הן אניות־המערכה ששרדו, וכן — 26 אניות־סיוור. בסוג הספינות־הקטנות המצב הוא קצת טוב מזה, — מנויות 110 אניות־משחית, כ־210 ספינות־ליווי מתפוגגות שונות. מספר הצוללות מגיע ל־57, ובנוסף עליהן — 4 „ננסות“. פרט ל־2 פריגטות נגד־צוללות, אין גיגט מזכיר שום בניית חדשות, הגם שכמה אניות־משחית, שנמנו והיו לפני זמן־מה עדיין בשלב הבניה במספנה — מושלמות עתה והולכות לאחר שהושקו, ואחרות מומרות לתפקידים נגד־צוללות, וכן מומרת האניה „קמברלנד“ בת 10,000 טון ל„סיירת ניסויית לקליעים מונחים“. תמונה קודרת זו מוצאת רק את תיקונה החלקי באמצעות צייהן של חברות הקהילה הבריטית — אוסטרליה, קנדה, הודו, פקיסתאן ודרום־אפריקה, — הנמצאים בתהליך של התרחבות, ומהם בתהליך נמרץ. קנדה בונה שלוש פריגטות נגד־צוללות מהירות ביותר בנות 2000 טון כ״א, תוך גילום מרובה של אלומיניום בגופן, ויש לשער — אלומיניום מטיפוס חדיש.

הצי הסובייטי היה תמיד בבחינת פליאה־סמויה. עם־זאת מצליח גיגט להעלות פרטים מנחים מרובים באשר להרכבו. כמוכח מהקמת מיניסטריון צי מיוחד, לאחרונה, הרי מכונת רוסיה לקומם עצמה כמעצמה ימית חדישה. אומדן תקציבו של הצי הרוסי לשנת 1950¹ מגיע לסכום המדהים של 15,4 מיליארד רובל, השקולים כנגד 3,75 מיליארד דולר — לעומת 4,618 מיליארד דולר, שהם הוצאות אה״ב לגדול

בצי העולם, או 1,93 מיליארד דולר, אומדן הוצאר־תיו של הצי הבריטי.

תכנית הקימום הסובייטית, כפי שהיא מובאת ע״י מקור מהימן כגיגט, כוללת 3 אניות־ראשות * 20 אניות־סיוור, 120 אניות־משחית ולא פחות מ־1000 צוללות; אלה האחרונות — נשק מובהק לשימוש נגד אויב־בכוח כבריטניה ואה״ב, התלויות בעיקר בתחבורה ימית.

עם שמועטים הם הרמזים באינו מידה הוגשמה מטרה זו — הרי אין כמעט ספק, שהצי הסובייטי נתחזק ביותר, בינתיים, ע״י הכללת כלי־השיט לשעבר של גרמניה, יפאן, פינלנד ורומניה וחימושם־המחודש. במיוחד, העברתן של אניות־המערכה האיטלקית „גיוילי צורה“ בת 23,000 טון, שכונתה־מחדש בשם „נבורוסיקס“, ושל אניות־הסיוור „דוקה ד׳אאוסטה“ (בת 7200 טון), הידועה עתה כ„סטאלינגראד“, — שינתה באופן־ניכר ביותר את מאזן הכוח־הצי ביים השחור.

פרט ל„ירושא איטלקית“ יש לה לרוסיה שתי אניות־מערכה נושנות, שערכן פחות. מכל־מקום, אליבא דגיגט, יש יסוד נאמן להניח, שרוסיה הכניסה לאחרונה לשירות פעיל אניה אחת, והיא בונה — או משלימה — שתיים אחרות, בנות למעלה מ־35,000 טון, המושות בששה — ואפשר תשעה — תותחים של 16 אינץ', ואלה נוסף למתקני שיגור של קליעים מונחים. לפי מקור נוסף יש לה לרוסיה גם מינימום של 15 אניות־סיוור, כ־100 אניות־משחית וספינות טורפדו ולמעלה מ־350 צוללות, ועוד 120 — שרבות מהן לפי המתכונת הגרמנית — במהלך בנינן.

אם נחזור לתחום היס־התיכון הרי — אם נתעלם מהימיה הצרפתית שעוצמתה ניכרת ביותר ומהצי האיטלקי הקם לתחיה — תתרכז תשומת־לבנו בשלושת הכוחות הימיים העיקריים שלמזרח־התיכון, לאמור: יוון, תורכיה ומצרים...

יוון — עתידה לקבל 6 אניות־משחית אמריקאיות בנוסף ל־10 כלי־השיט המשחיתים שכבר יש לה. הללו, בצירוף 6 צוללות בריטיות־לשעבר ואנית־סיוור מהירה אחת שיש להעבירה מאיטליה, — יש בהם כדי להוות כוח־ניכר ומאוון למדי.

תורכיה — אף היא רכשה לאחרונה 4 אניות־משחית ו־11 צוללות, בניסף לכלי־שיט מרובים מטיפוס קטן ואנית־המערכה רבת הנסיון „יאבוז“ (לשעבר גֶבֶן) בת 23,000 טון, האניה הגדולה היחידה

* דהיינו — אניות מערכה, הגם שמונה זה החל כולל בתקופתנו גם את נושאות־המטוסים הכבדות — המע.

על סיפונה של נושאת־מטוסים

באופן־יחסי. כבעל טונו' כולל של למעלה מ־25,000 טון — נתבעת תשומת־לב ערה אליו מצד ישראל.

ישראל עצמה מופעת בגינס זו הפעם הראשונה, ומקום ניכר הוקצה לה במיוחד במדור־הגינס־פחות. זוקפים לזכותה „ציי־מלחמה במימדי ממש“, אם־גם מוטעם — כי רק ידיעות רשמיות מעטות ניתן היה להשיג. הפרטים הכלולים, איפוא, בגינס הם ריפרר פיים ביותר, וכוללים רק ציון של 4 כלי־שיט מטיפוס פריגטה, נוסף על כך — יחידות־ליווי, ספינות מנועיות וכו'.

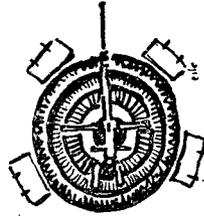
יש אולי להצטער, שלא סופקו למערכת־גינס נתונים רשמיים, לפחות ביחס למדים ולדגלים. כי הלא אלה ברורים לעינו של כל אי־שיים זר, המבקר בנמלים ישראלים. ואי־אפשר, שיימנו על הדברים שיפה להם הגניזה מטעמי־בטחון.

(סוף בשולי העמוד הבא)

מהציי־הגרמני המלכותי לשעבר, שעודה משרתת אי־שהוא. היא היתה אמצעי להכנסת תורכיה למלחמת העולם הראשונה.

ענין מיוחד יש, כמובן, בציי־המלחמה המצרי, אשר — לפי „הגינס פאיטינג שיפס“ — גדל אמנם בשעור ללא־תקדים במרוצת השנים האחרונות. מאוסף של כל־מיני אניות המשוללות כל ער־קרבי, הוא גדל מאז 1948 לכוה המורכב מ־10 כלי־שיט של אניות־משחית מלוות, בנות קיבול ממוצע של 1400 טון וחמוש של 4—6 כלי־יריה בקוטר 4 אינץ', שש סירות־טורפידו מנועיות 3־שולות־מוקשים בגודל בינוני... הגם שרק מעט הוא הידוע על יעילותו למעשה של סגל הציי־המצרי שהור־חב, וכן — באיזו מידה התמידו עם גידולו המספרי גם שיפורים טכניים, הרי לא יכול להיות ספק שבעזרת בריטניה (האניות נרכשו מהממלכה המאו־חדת) גדל הציי־המצרי עד לממדים נכבדים למדי,

ע ל א נ י ו ת

הצבת תותח־קל

ציור מס' 1

הציורים הניתנים בזה, מציגים מספר סידורים והמצאות שנוקטים בהם בצי המלחמה של ארצות־הברית, וכן בצי המסחרי, — להפעלת התותח האבטומאטי הקל, עד קצה גבול האפשרויות הטמונות בו. סידור זה — המשמש לתכ־ליות התקפה, כשם שהוא מיועד לתכליות הגנה, — מבטיח מידת מחסה מכסימאלית, גם בפני מטוסים וגם בפני ספינות קטנות הפועלות מטחן קרוב, או בפני כלי־יריה אויבים, המוצבים על החוף או בסמוך לו.

בציור הראשון רואים אנו מירשם של "שוחת"־התותח כפי שהיא ניראית מלמעלה. הצובת־התותח נמצאת במרכז. מסביב לה צובה ישנו מספר מדרגות־מעגל העולות מהמרכז. כשה"שוחת" מוגגת ע"י מעטה פלדה בעוד התחמושת מאוכסנת בתיבות מעברו השני של המעטה — יאה סידורה מושלם.

הציור השני מראה את התותחן מנצל את ה"שוחת" ליריה בזווית מכסימאלית. כשרגליו נשענות על הצובת התותח וגוף נטוי לאחור — מסוגל הוא להגיע לזווית הגבהה של 80 מעלות.

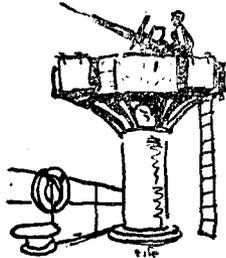
בציור השלישי אנו רואים את התותח בפעולה נגד מטרות אופקיות, כגון מטרות־חוף, או ספינות בטוחים בינוניים, או בפעולה נגד מטוסים מנמיכי־טוס. כאן עומד התותחן על המדרגה התחתונה וגופו ישר.

הציור הרביעי מראה כיצד מקילה "שוחת"־התותח על שימוש מכסימאלי בו נוכח פעולה ימית בטוח קרוב, או בשעת עליות־תוקפניות בחוף מבוצר.

ציור מס' 5 מראה "שוחת"־תותח מותקנת על בסיס מוגבה לשם השגת שדה־אש־היקפי מכסימאלי, ביהוד לצורך הדיפת התקפות מוטטות.

ציור מס' 6 מראה כיצד מקומות הבולטים החוצה בספינה — כגון קצות גשר־הפיקוד — יכולים לכלול "שוחת"־תותח, דבר המאפשר שדה־אש מכסימאלי נגד התקפות־מקרוב ע"י סירות מנוע־מהירות.

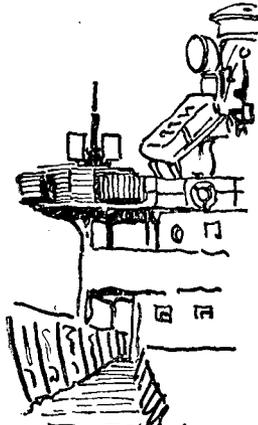
מספר התותחים המוצבים על אניה, תלוי בגודלה ובמשימות המוטלות עליה. אניה־הסוחר מזוינות בתותחים קלים ורבים מסוג זה, בעיקר לשם משימות הגנתיות, עשה שספינות־קרב קטנות מפעילות אותם באורח־התקפתי מובהק. התותח בן 20 מ"מ הקטן הוצב במיוחד בצורה זו על־מנת שימלא מספר תפקידים רבים ככל האפשר, במכסימום של נוחיות־פעולה.

ציור מס' 5

ציור מס' 2

ציור מס' 6

ציור מס' 3

ציור מס' 4

בלקמאן, נשאר בעיקרו ללא־שינוי, פרט ל"הורדה" החשובה של אניות־המערכה למקום השני בסדר־המקומות של המיון בצי הימי, וע"י כך אושרה נושאת־המטוסים כאניה־הראשה של העתיד. אבות־הטיפוס המרובים שצוינו במהדורת השנה הזאת מרמזים על התמורות הגדולות לעתיד־לבוא, הצפויות בצי המלחמה של העולם.

תוספת מענינת ביותר ל"אניות הלוחמות של גיין" כוללת פרטים באשר לצי האיטלקי ב־45—1940, וגורל כל אחת מיחידותיו עד לאחרון כלי־השיט המיוחדים, סירת־סער שצוּתה אדם אחד, הנושאת ב־330 ק"ג חמרי־נפץ, והיא מכונה על־דרכ־ההיתול "סירת מנוע תיירית ששונתה צורתה". המיבנה של גינס, בעריכת עורכו החדש ר.ו.ב.